

1. תלמוד בבלי מסכת סוכה דף נג/א

אמרו עליו על הלל הזקן כשהיה שמה בשמחת בית השואבה אמר כן : אם אני כאן הכל כאן ואם איני כאן מי כאן.

2. עזרת ראייה א עמוד רעב

"אמר רב אדא בר אבהו מנין שאין היחיד אומר קדושה שנאמר ונקדשתי בתוך בני ישראל, כל דבר שבקדושה לא יחא פחות מעשרה" (ברכות כ"א:)... היחיד כשהוא לעצמו אי אפשר שיתעלה לקדושה לולא ההתרוממות למעלת הקדושה שע"י הרבים, לטובתם ולכותם.

2א. תלמוד בבלי מסכת יבמות דף טג/א

א"ר אלעזר כל אדם שאין לו אשה אינו אדם שנאמר זכר ונקבה בראם ויקרא את שם אדם ...

2ב. ספר חושי אגדות חלק ראשון עמוד פ - מסכת שבת

כאשר האדם יחיד, לא נמצא הצלם האלקי אצל האדם הפרטי שהוא חמרי, אבל כאשר הם שנים נמצא הצלם האלקי, ודבר זה מבואר במסכת אבות (פ"ג) אצל שנים שיושבים ועוסקים בתורה וכ"י כי האחד הוא כנגד מדריגה החמרית והשנים הוא נכד הצורה...

2ג. שמונה קבצים א קסא

אין ליחיד שבישראל נשמה כי אם לקוחה מכללות האומה, זאת היא הסגולה של גוי אחד בארץ.

3. שיחות הרב צבי יהודה על התורה / פינחס / סדרת א - תשל"ב

אנו נמצאים בעולם הזה, ואנו מסתכלים זה על זה והושבים שמה שאנו רואים זהו האדם. אבל "האדם יראה לעינים". אנו רואים רק מציאות של צללים. הגופניות היא רק החיצונית של המציאות, היא רק הצל. אבל לפי ערך גדלות הקדושה, יש יותר מקום לחיפוש עם עצם הנשמה... כשם שיש סתרי תורה, כך יש סתרי מציאות. ובסתרי המציאות, ישנו מצב כזה של פגישת ערכי נשמות, פגישה מסתורית, מיסטית. יש על כך פרק ב"אורות הקדושי". הנשמה זהו האדם האמיתי והפנימי, זאת מציאותו האמיתית. פה אנו נפגשים עם הופעת כוחות אדירים של קדושה, שייחודם הוא קנאות קדושה, גדולה ואלוהית.

3א. שמונה קבצים ב דלט.

כשהדאגה הרוחנית הפרטית מתגברת בלב, אז נשכחים עיני הכלל כליל. האומה, העולם, העולמים, גורלם, שעשועם, חיותם והשתלמותם, כל השאיפות הללו, החיות ונשגבות לעד, נדמות כשר בשירים על לב רע. האדם מתקטן, נעשה כנקודה זעירה, שחורה וחשוכה. ובחצטמקות פנימית זוכר הוא את ימי הגדולה, את הזיונות קדשו ושיטותיו העליונות, ובגודל ואומץ עולה הוא ממעמקי שאול תחתית למרומי מעל, וד' אור לו.

3ב. אורות הקודש ג קמז

האדם צריך להחליץ תמיד ממסגרותיו הפרטיות, הממלאות את כל מחותו, עד שכל רעיונותיו סובבים תמיד רק על דבר גורלו הפרטי, שזהו מוריד את האדם לעומק הקטנות, ואין קץ ליסורים גשמיים ורוחניים, המסובבים מזה. אבל צריך שתחיה מחשבתו ורצונו, ויסוד רעיונותיו נתונים להכללות, לכללות הכל, לכללות העולם, לאדם, לכללות ישראל, לכל חיקום. ומזה תתבסס אצלו גם הפרטיות שלו בצורה הראויה.

4. בתי מדרשות חלק א - פרקי היכלות רבתי פרק לא אות ד

אמר ר' עקיבא בכל יום ויום מלאך אחד עומד באמצע הרקיע ופותח ואומר "הי מלך"... וכל צבא מרום עונין אחריו עד שמגיע לברכו. כיון שמגיע לברכו חיה אחת יש ששמה ישראל וחוקק על מצחה "עמי ליי" עומד באמצע הרקיע ואומרת "ברכו את ה' המבורך" וכל שרי מעלה עולין אחריה: "ברוך ה' המבורך לעולם ועד" עד שלא יגמור דבריו רועשים ורועדים האופנים ומרעידים את כל העולם ואומרים ברוך כבוד ה' ממקומו. ואותה חיה עומדת באמצע הרקיע עד שרועדים כל שרי מעלה וטפסרים וגדודים וכל המחנות וכל אחד ואחד בעמדו ואומר לחיה "שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד" (דברים ו ד):

5. נועם אלימלך קדושים

ולכאורה יש להבין וכי היה הלל מתפאר עצמו כך אך נראה כוונת הדברים בעזה"י דהנה האדם הוא כלא ואין נחשב ובלתי אפשר שיאמר אדם על עצמו אני שהוא משמע דבר חשוב וממש והאדם כאין נחשב אם לא כשאדם ממשיך על עצמו קדושת הבורא ברוך הוא ומשרח שכיתו הקדושה עליו הנקראת אני כידוע אז האדם הזה נקרא בשם אני מתמת השכייה השורה עליו.

5א. רש"י סוכה דף נג/א

אם אני כאן הכל כאן - דורש חיה לרבים שלא יחטאו בשמו של הקדוש ברוך הוא, אם אני כאן הכל כאן כל זמן שאני חפץ בבית הזה, ושכיתי שרויה בו היא כבודו קיים ויבאו הכל כאן, ואם תחטאו ואסלק שכיתי, מי יבא כאן.

5ב. תוספות סוכה דף נג/א

אם אני כאן - ... כנגד ישראל היה אומר וחרב עליו קילוסן של ישראל מן הכל שנאמר (שמואל ב כג) ונעים זמירות ישראל וכתוב (תהלים כב) ואתה קדוש יושב תהלות ישראל.

6. עין איה ברכות 21

... ההרגשה השכלית מובילה את האדם להשכיל אל זולתו כאל עצמו. כי בשכל אין פרטיות כ"א כלליות, ובהיות האדם נוטה אל שכלו יותר מאל חמרו, נמשכות רגשותיו אל חזקת השכלית שמכרת רק צדק ויושר. ע"כ איננו נפרד לעצמו, אבל כל זמן שימשך אחר הערב לחושי בלבד הנה הוא נפרד לעצמו, כי אין בחושים כ"א פרטים, כדברי הרמב"ם במו"נ אין פרט בשכל ואין כלל בחוש. ויסוד הקדושה היא תמיד התאחדות הפרטים לכלל אחד. ע"כ אין דבר שבקדושה פחות מעשרה, שהוא מהפרטים המתאחדים, להעשות כלל אחד.

6א. ספר דרך חיים - פרק ג משנה י

...אין האדם הפרטי בלבד בעולם, אבל יש לאדם מציאות מצד הכלל במה שהוא תוך הכלל ומצטרף אל הכלל וצירוף זה שהוא מצורף אל הכלל מדריגה בפני עצמו מה שהאדם הוא מצטרף אל הכלל והוא בתוך הכלל, כי בודאי הפרט מדריגה בפ"ע והכלל בפני עצמו ודבר זה ברור, ואלו ד' דברים כוללים כל מציאות האדם.

7. עין איה / ברכות א / פרק ראשון-מאימתי / ב. ברכות ד/ב

ד' שפתי תפתח כתפילה אריכתא דמיא... יש בזה הערה, כי אף שצריך האדם שישים כל מעייניו על ישועת הכלל, מ"מ צריך הוא להיות עסוק ג"כ בשלמותו הפרטי, אלא שצריך שתחיה כוונתו להאחד ע"י שלמותו אל הכלל, ובזה איננו נפרד מהכלל גם בהיותו עסוק בשלמותו הפרטי.

7א. ספר ארחות צדיקים - שער יראת שמים

ועבור שהנשמה באה מלמעלה מכסא הכבוד, על כן הגוף, שהיא שרויה בו, יש בו דמיון של כל העולם, ועל כן נקרא האדם "עולם קטן". הנשמה היא דומה לבוראה, והגוף דומה לעולם התחתון והעליון.